

GEEF ONDERNEMERSCHAP DE RUIMTE **EN INVESTEER** **IN DUURZAAMHEID EN** **BEREIKBAARHEID!**

GEEF ONDERNEMERSCHAP DE RUIMTE **EN INVESTEER** **IN DUURZAAMHEID EN** **BEREIKBAARHEID!**

Noord-Holland kent een grote verscheidenheid aan bedrijvigheid. Een provincie met sterke economische clusters: logistiek, Greenports, dataport, maakindustrie, creatieve industrie en (zee)havens). Hun bijdrage aan de nationale economie is groot, maar vanzelfsprekend is dit niet. Willen we het prettige leef- en werkklimaat in de provincie behouden, dan is duurzame economische ontwikkeling een voorwaarde.

Het optimaal benutten van economische kansen vraagt een regierol van de provincie. Nederland staat voor grote uitdagingen. Economische ontwikkeling heeft fysieke ruimte nodig en die is in het westen van ons land schaars. Bovendien is de komende jaren het versnellen van transitie cruciaal, zoals de digitale – en energietransitie. Met ondersteuning van de provincie kan het bedrijfsleven grote stappen zetten naar een circulaire economie. Ook voor de gebiedsontwikkeling is een actieve regierol van de provincie noodzakelijk. De spanning tussen woningbouwopgave en bedrijventerreinen en de groeiende druk op de bereikbaarheid rond de grote steden vraagt om boven- lokale afstemming en besluitvorming. Dat is een fundamentele voorwaarde voor oplossingen.

Voor ondernemers in Noord-Holland zijn de volgende thema's van belang:

1. Bereikbaarheid en mobiliteit,
2. Onderwijs en arbeidsmarkt,
3. Toekomstbestendig ondernemerschap.

VNO-NCW West, de ondernemersvereniging in de Randstad, lobbyt bij de provincie Noord-Holland voor randvoorwaarden om succesvol te kunnen ondernemen. Daarin wordt nauw samengewerkt met de brancheverenigingen. Binnen het kader van de taken en bevoegdheden van de provincie vraagt VNO-NCW West namens haar leden-ondernemers:

1. te investeren in de fysieke bereikbaarheid en mobiliteit,
2. bedrijfsleven en onderwijs te faciliteren in hun gezamenlijke opgave om voldoende (technische) studenten en goed geschoold personeel te vinden,
- 3a. fysieke ruimte voor bedrijven te creëren,
- 3b. de ontwikkeling naar een circulaire economie en energietransitie te versnellen.

1. BEREIKBAARHEID EN MOBILITEIT

De bereikbaarheid van Noord-Holland, met name van de metropool Amsterdam, staat onder grote druk. Groei, urbanisatie, duurzaamheids- en leefbaarheidsdoelstellingen maken het noodzakelijk de schaarse ruimte voor infrastructuur anders te benutten. Verbeteren en aanleggen van infrastructurele verbindingen vragen om een integrale benadering waarin alle vervoersmodaliteiten worden meegenomen; van vliegtuig, auto en trein tot metro, tram en bus. Ook moeten nieuwe modaliteiten optimaal kunnen aansluiten op de infrastructuur. Denk aan lightrail, deelauto en – taxi of elektrische fiets of step.

De aanwezigheid van luchthaven Schiphol in de provincie en het hoge aantal verbindingen met de wereld zorgt voor een goed vestigingsklimaat en levert veel banen op in de logistiek, land- en tuinbouwsector, congresbranche en horeca. Regelgeving, woningbouw en langdurige besluitvormingsprocessen bedreigen de duurzame ontwikkeling van de hub en daarmee het vestigingsklimaat.

Wensen bedrijfsleven voor provinciaal beleid 2019-2023

Vijf prioriteiten op het gebied van bereikbaarheid:

1. Investeer in een robuust wegennetwerk, waaronder de verbindingsweg A8-A9 (het Golfbaan-tracé) en de corridor Hoorn-Amsterdam A7 en de ruit Alkmaar N9/N504/N242/N240 richting Medemblik;
2. Investeer in openbaar vervoer: regionale ontsluiting door de aanleg van onder meer een metronetwerk, Noord-Zuidlijn naar Badhoevedorp, Schiphol en Zaandam;
3. Zoek alternatieve vormen van financiering voor openbaar vervoer. Weeg investeringen af op basis van maatschappelijk rendement (reistijdverkortung, milieu, ruimtebeslag), niet uitsluitend op basis van de business case van de vervoerder;
4. Reserveer ruimte voor distributiecentra aan de rand van grote steden voor duurzame stedelijke bevoorrading. Zorg vanuit die centra voor slimme, multimodale transporttrajecten;
5. Faciliteer een zeer minimale groei van 1,5 procent van luchthaven Schiphol voor de kwaliteit van het netwerk en vrachtverkeer.

2. ONDERWIJS EN ARBEIDSMARKT

Bij de toenemende krapte op de arbeidsmarkt is het behouden en aantrekken van werknemers voor VNO-NCW West topprioriteit. Samen met de provincie werkt de werkgeversvereniging aan een betere verbinding tussen onderwijsinstellingen en bedrijven. Ook werken werkgevers in de techniek, bouw, horeca en land- en tuinbouw met het onderwijs samen in trajecten waarin leerlingen leren en werken kunnen combineren.

Wensen bedrijfsleven voor provinciale rollen in 2019-2023

1. Een aanjaag- en organiserende rol in relatie tot onderwijsinstellingen, branches en gemeenten om vraag en aanbod op de arbeidsmarkt dichterbij elkaar te brengen. Er is arbeidsmarktbeleid nodig op basis van de arbeidsmarktregio's, niet op basis van gemeentegrenzen. Ook kan de provincie vereenvoudiging van wet- en regelgeving voor werkgelegenheidsinstrumenten stimuleren.
2. Een monitorende rol bij onderzoek naar trends en ontwikkelingen op de arbeidsmarkt.
3. Een regisserende rol richting gemeenten voor huisvesting van arbeidsmigranten.

3.A TOEKOMSTBESTENDIG ONDERNEMERSCHAP: FYSIEKE RUIMTE

De trek naar het verstedelijkte westen van het land neemt toe. Het vinden van een woning wordt in alle prijsklassen steeds uitdagender. Tot 2040 moeten gemeenten in Noord-Holland voor meer dan 212.000 woningen plannen maken. VNO-NCW West maakt zich sterk voor grote investeringen in woningbouw de komende jaren, maar dit mag niet conflicteren met de ruimte voor bedrijven. Een regierol van de provincie, waarbij zij een integraal plan opstelt waarin wonen, werken en vervoer op elkaar zijn afgestemd, is essentieel voor de ruimtelijke indeling.

Wensen bedrijfsleven voor provinciaal beleid 2019-2023

Woningbouw

- Zorg dat woningbouw niet ten koste gaat van bedrijventerreinen. Woningbouw en bedrijven (met name uit een hogere milieucategorie) zijn moeilijk te combineren.
- Verdeel lusten en lasten van woningbouw tussen gemeenten via een vereveningsfonds.
- Zorg voor vroegtijdige ontsluiting van nieuwe woonwijken, laat nabij openbaar-vervoer-knooppunten bouwen.

Gemeenten streven naar een inclusieve samenleving, waarin werk is voor mensen van alle opleidingsniveaus. Het koesteren van de (maak)industrie op bedrijventerreinen, met veel banen voor lager opgeleiden, sluit hier naadloos op aan. Er is te weinig bedrijfsruimte voor de maakindustrie. Bedrijven in hogere milieucategorieën voelen zich door woningbouwplannen bedreigd in hun ontwikkelingsmogelijkheden.

Wensen bedrijfsleven voor provinciaal beleid 2019-2023

Bedrijventerreinen

- Bouw geen woningen bij bedrijven die tot een hoge milieucategorie (categorie 3 en hoger) behoren; borg dit in de provinciale verordening.
- Benoem het regionale belang van de maakindustrie in de omgevingsvisie en omgevingsverordening.
- Ondernemers investeren in verduurzaming van (verouderde) bedrijventerreinen en bedrijfspanden. De provincie moet daarbij helpen, zoals via Herstructurering en Intelligent Ruimtegebruik Bedrijventerreinen (HIRB) en de Duurzaamheids-subsidie.
- Zorg voor voldoende ruimte voor logistieke bedrijvigheid en behoud agrarisch gebied voor de Greenport Noord-Holland Noord. Faciliteer de groei van beide sectoren.

Bedrijven zijn beter in staat lokale, duurzame initiatieven te ontplooiën wanneer de nieuwe Omgevingswet eenvoudig en globaal wordt vormgegeven. Tegelijkertijd hebben gevestigde en nieuwe bedrijven voldoende rechtszekerheid nodig. Van de provincie vragen we de juiste balans te vinden tussen regelgeving en voldoende vrijheid om te ondernemen.

Wensen bedrijfsleven provinciaal beleid 2019-2023

Omgevingswet

- Benoem het regionale belang en ontwikkelingen van sectoren in de Provinciale Omgevingsvisie.
- Stem omgevingsvisies en -plannen van gemeenten op elkaar af. Een omgevingsplan kan grote economische gevolgen hebben voor bedrijven in buurgemeenten.
- Borg participatie van ondernemers en start een pilot met het bedrijfsleven om de brede participatie te ontwikkelen.

3.B TOEKOMSTBESTENDIG ONDERNEMEN: CIRCULAIRE ECONOMIE EN DUURZAME ENERGIEBRONNEN

Nederland moet de omslag maken naar duurzame energiebronnen. Het kabinet heeft, na de aardbevingen in januari 2018, het doel gesteld de gaskraan versneld dicht te draaien. Dit vraagt om enorme nationale aanpassingen op het gebied van energievoorziening.

Wensen bedrijfsleven voor provinciaal beleid 2019-2023

- Bied (financiële) ondersteuning voor mkb-ondernemers en grote (industriële) bedrijven bij de omschakeling van aardgas naar andere bronnen.
- Herijk het provinciaal beleid op windmolens op land. Ondernemers hebben nu geen enkele mogelijkheid (zie Waarderpolder) om nieuwe windmolens op bedrijventerreinen te plaatsen.
- Bied experimenteeruimte voor innovatieve oplossingen, bijvoorbeeld ruimere milieuregels bij restafval als grondstof.
- Reserveer het gunstig gelegen Noordzeekanaalgebied voor energietransitie. Bovendien versterken de aanwezige maakindustrie en circulaire bedrijvigheid elkaar in dit gebied en zorgen voor duurzaam ruimtegebruik.

De Greenport Aalsmeer en de Greenport Noord-Holland Noord leveren met hun tuinbouw, sierteelt en agro-logistieke concepten een belangrijk exportproduct voor Nederland. Voor een stevige basis in de regio zijn het stimuleren van innovatie, ruimtelijke ordening, (digitale) bereikbaarheid en arbeidsmarkt en onderwijs cruciaal. De ombouwoperatie 'Van gas los' krijgt prioriteit: warmte is de sleutel tot succes.

Wensen bedrijfsleven voor provinciaal beleid 2019-2023

Greenports

- Zet in op de aanleg van warmtenetten, de ontwikkeling van geothermie en de aanleg van CO₂-leidingen.
- Verbeter de ontsluiting van de Greenports via lucht, weg, spoor én op digitaal gebied.
- Versterk innovatie en kennisontwikkeling in de Greenports met ondersteuning van provinciale fondsen (onder meer EFRO en MKB Fonds).

Tot slot

Ondernemers denken niet in gemeentegrenzen. Voor de aanpak van ruimtelijke en infrastructurele opgaven is het nodig dat gemeenten over hun eigen gemeentebelang durven stappen. De provincie heeft hierin een leidende rol die zij vaker moet nemen. Grote gemeenten hebben niet automatisch het eerste recht van spreken. Alleen gezamenlijk kunnen de grote uitdagingen waarvoor Nederland en de provincie Noord-Holland staan, worden omgezet in kansen voor de samenleving.

VNO-NCW West is dé ondernemersorganisatie in de Randstad. Ze behartigt de belangen voor het bedrijfsleven en biedt de aangesloten werkgevers een netwerk. Bij VNO-NCW West zijn directeuren, groot-aandeelhouders en topbestuurders aangesloten.

VNO-NCW WEST
Postbus 93073
2509 AB Den Haag
T 070 349 08 10
info@vno-ncwwest.nl
www.vno-ncwwest.nl

INFO LIDMAATSCHAP
Erna Verschuur
T 070 349 08 12
verschuur@vno-ncwwest.nl
ONTWERP EN OPMAAK
ELAN Strategie & Creatie, Rijswijk

